

Valnämnden i Göteborgs stad

Svar på skrivelse från Göteborgs stad angående förbättringar i valsystemet

Valmyndigheten har mottagit er skrivelse angående förbättringar av valsystemet och uppskattar att ni har inkommit med den.

Valmyndigheten har i våra erfarenhetsrapporter till regeringen lyft behovet av att förändra valedelssystemet sedan valet 2010. Även i 2022 års rapport har vi adresserat denna fråga. Valmyndigheten anser att det är av yttersta vikt att valedelssystemet förändras omgående. Myndigheten instämmer således med valnämnden i det brådskande behovet av förändring, inte minst utifrån väljarperspektivet.

I överenskommelsen mellan regeringspartierna och Sverigedemokraterna, det så kallade Tidöavtalet, finns att en utredning ska genomföras angående valedelssystemet. Som myndigheten skriver i erfarenhetsrapporten är vi beredda att bistå denna utredning på alla sätt som går, och vi rekommenderar att utredningen bör göras skyndsamt så att ändringarna hinner träda i kraft till 2026 års val. Ju fler dagar som går innan en utredning tillsätts, ju svårare blir det förstås att ändra valedelssystemet till 2026 och därför har vi också föreslagit mindre ändringar som vi bedömer kan genomföras omgående för att minska problemen vid röstningen i väntan på ett nytt system.

Oavsett när utredningen genomförs eller vad den resulterar i för förslag, så har Valmyndighetens nämnd beslutat om en ny strategisk inriktning för myndigheten som gäller från och med 2023. Den anger att Valmyndigheten ska vara nav och motor i den svenska valprocessen med väljaren i fokus och driva utveckling ur väljarens perspektiv. Myndigheten delar valnämndens bild kring risken att valedelssystemet har en negativ påverkan på väljarnas förtroende för valsystemet och kommer därför att driva utvecklingsarbetet inom de ramar som står myndigheten till förfogande.

Valmyndigheten instämmer med valnämndens bedömning kring nyttan med digitala röstlängder. Utvecklingen av digitalisering av röstkort och röstlängder är prioriterad inför valet 2026, men kommer inte att införas till valen 2024. Målsättningen är att den digitala röstlängden även ska kunna användas vid förtidsröstningen. Myndigheten har pågående kontakt med nordiska kollegor, vilka infört digital röstlängd, för att dra lärdomar av deras erfarenheter.

Valmyndigheten ser fram emot fortsatt samarbete med er inför kommande val och vi kommer att dela er skrivelse med Justitiedepartementet.

Anna Nyqvist
Kanslichef